

The impact of the role of female managers and the quality of accounting and financial reporting information systems on the non-financial performance of small and medium-sized enterprises

seyedehkobra mirhoseini baghdashti ¹, hamid Babaei Meybodi ²

1. PhD Student, Department of Management, Faculty of Humanities, Meybod University, Meybod, Iran. saynamirhosseini@gmail.com
2. Associate Professor, Department of Management, Faculty of Humanities, Meybod University, Meybod, Iran. babaei@meybod.ac.ir

OPEN ACCESS

Article type: Research Article

***Correspondence:**

seyedehkobra mirhoseini baghdashti
saynamirhosseini@gmail.com

Received: November 3, 2025

Accepted: January 29, 2026

Published: Spring 2026

Citation: mirhoseini baghdashti, S. and Babaei Meybodi, H. (2026). The impact of female managers and the quality of accounting information systems on the non-financial performance of small and medium-sized enterprises. *Strategic Management Accounting*, 3(1),74-93.

Publisher's Note: MSDS stays neutral with regard to jurisdictional claims in published material and institutional affiliations.

Copyright: © 2026 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

Abstract

This study aims to examine the relationship among the role of female managers, the quality of accounting information systems, financial reporting quality, and the non-financial performance of SMEs. This research is developmental in purpose and descriptive–survey in method, and it falls within the category of correlational studies. The statistical population includes all employees of SMEs in Gilan Province (13,000 individuals across 742 companies). Using the Morgan table, a sample size of 346 participants was determined. Data were collected using a standardized questionnaire adapted from [Monteiro et al. \(2024\)](#) and analyzed through structural equation modeling techniques. The findings indicate a significant relationship between female managers and the quality of accounting information systems ($P < 0.05$). There is also a significant relationship between female managers and financial reporting quality ($P < 0.05$). Furthermore, a significant relationship exists between the quality of accounting information systems and financial reporting quality ($P < 0.05$). Financial reporting quality significantly affects information usefulness ($P < 0.05$), and information usefulness significantly influences non-financial performance ($P < 0.05$). Additionally, financial reporting quality has a direct significant relationship with non-financial performance ($P < 0.05$). Overall, the results reveal that the presence of female managers can lead to improved non-financial performance of SMEs by enhancing the quality of accounting information systems and financial reporting. Female participation in management can improve information quality, increase transparency, and strengthen financial reporting systems, thereby positively affecting non-financial performance. These findings are consistent with contingency theory and suggest that managerial characteristics—including gender—can moderate and reinforce the effects of information systems on organizational performance. The results highlight the importance of gender diversity in management and the implementation of efficient information systems in achieving organizational success.

Keywords: Female managers, quality of accounting information system, quality of financial reporting, non-financial performance.

JEL Classification: M41, P45, O16, D8.

DOI: <https://doi.org/10.22034/smajournal.2026.557332.1201>

INTRODUCTION

In recent decades, there has been a remarkable increase in the presence of women in companies across all developed countries, stimulating discussions regarding its potential implications for corporate management ([Melero, 2011](#)). Although women often face barriers that hinder their professional advancement ([Mulcahy and Linehan, 2014](#))—commonly referred to in the literature as the “glass ceiling” ([Jamali et al., 2007](#))—the reality is that they have gradually assumed managerial positions thanks to their ambition, determination, and commitment to their profession. Consistent with the findings of most studies, gender diversity has a significant impact on ethical decision-making. [Stedham et al. \(2007\)](#) demonstrated that gender differences can influence the way individuals make ethical judgments. They found that women offer more precise and cautious judgments than men when analyzing and evaluating ethical situations. Moreover, managers and accountants frequently operate in environments inherently intertwined with ethical values and professional responsibilities. In the absence of managers or accountants with strong ethical attitudes and commitment, the practice of accounting becomes severely constrained and loses its efficiency in today’s complex, information-driven business environment ([Waddock, 2005](#)). In addition, numerous studies suggest that gender diversity at managerial levels can potentially enhance company performance and increase market value. However, despite evidence indicating that the presence of women in management can improve firm performance, research findings in this area remain inconclusive and inconsistent ([Nakagawa and Schreiber, 2014](#)). On the other hand, prior research shows that women tend to exhibit superior ethical behavior, and they have also been found to perform better in voluntary disclosure and reduce information asymmetry between the board of directors and female executives ([Gull et al., 2021](#)). According to the perspectives of [Peni and Vähämaa \(2010\)](#) and [Arun et al. \(2015\)](#), women tend to adopt more conservative accounting policies and financial reporting practices. [Peni and Vähämaa \(2010\)](#), using a sample of S&P 500 firms, empirically demonstrated that the gender of corporate executives may contribute to the quality of financial reporting. Despite the importance of this topic, the interaction between the role of female managers and the quality of accounting information systems and financial reporting on non-financial performance has been relatively understudied. Therefore, the purpose of this study is to investigate the effect of the presence of female managers, the quality of accounting information systems, and the quality of financial reporting on the usefulness of information and the non-financial performance of small and medium-sized enterprises (SMEs) in Gilan Province.

METHODOLOGY

The present study is developmental in terms of purpose and descriptive-survey in terms of nature, with a correlational approach. The statistical population consists of employees of small and medium-sized enterprises (SMEs) in Gilan Province. The sample size was determined to be 384 based on the Morgan table, and ultimately 346 valid questionnaires were collected. The data collection tool was a standardized questionnaire adapted from [Monteiro et al. \(2024\)](#), which measured the variables of the role of female managers, quality of accounting information systems, quality of financial reporting, usefulness of financial reporting, and non-financial performance. The data were analyzed using SPSS and Smart-PLS software for structural equation modeling. The validity and reliability of the instrument were confirmed using Average Variance Extracted (AVE), composite reliability, and Cronbach’s alpha. Model fit was evaluated as appropriate, with the Standardized Root Mean Square Residual (SRMR) equal to 0.06.

RESULTS

In the present study, convergent validity was assessed using the Average Variance Extracted (AVE). The critical threshold for AVE is 0.50, indicating that values above 0.50 represent acceptable convergent validity. In this study, the AVE for all constructs in the model met the minimum criterion of 0.50. Alongside this index, the currently most accepted measure for evaluating model fit in PLS-SEM is the Standardized Root Mean Square Residual (SRMR), which assesses overall model fit. Introduced by [Henseler et al. \(2014\)](#), the SRMR value should be below 0.08. In this research, the SRMR was 0.06, indicating a strong fit of the proposed model.

Path analysis results revealed that the presence of female managers has a positive and significant effect on the quality of accounting information systems ($\beta = 0.67$, $p < 0.05$) and the quality of financial reporting ($\beta = 0.80$, $p < 0.05$). Additionally, the quality of accounting information systems significantly influences the quality of financial reporting ($\beta = 0.30$). Financial reporting quality plays a crucial role in enhancing the usefulness of information ($\beta = 0.92$), and the usefulness of information significantly improves non-financial performance ($\beta = 0.61$). Furthermore, financial reporting quality also has a direct effect on non-financial performance ($\beta = 0.35$). The results indicate that the interaction between the quality of information systems and the presence of female managers plays a decisive role in improving the non-financial performance of small and medium-sized enterprises.

CONCLUSION

This study has several important theoretical implications that contribute to the advancement of the existing literature in management, accounting, and small and medium-sized enterprises (SMEs). The first implication is the development of contingency theory within the context of management and information systems. The findings indicate that individual characteristics of managers, particularly gender, can influence the effect of accounting information systems and financial reporting on non-financial performance. This reinforces the contingency theory framework, demonstrating that the combination of managerial attributes and the quality of information systems can optimize organizational performance. The second theoretical implication pertains to advancing the literature on the role of female managers in SMEs. Most prior studies have focused on large, publicly traded companies, with limited attention to SMEs. By focusing on SMEs, this study demonstrates that the presence of women in managerial positions can enhance the quality of accounting information and financial reporting, thereby facilitating improvements in non-financial performance. The third theoretical implication is the linkage between the quality of accounting information systems and non-financial performance. The findings enrich the existing literature by providing evidence of both the direct and indirect effects of accounting information system and financial reporting quality on non-financial performance, highlighting the mediating role of the usefulness of financial information. Finally, the study contributes to the body of research on information-based decision-making. It shows that the quality of financial and non-financial information and its utilization by managers—particularly female managers—can enhance decision-making success and organizational effectiveness. This contributes to the development of management theories related to information and decision-making. From a practical perspective, the findings suggest that managers of SMEs can make more accurate and timely decisions by improving the quality of accounting information systems and financial reporting. Attention to gender composition within the management team, particularly increasing the presence of women in managerial positions, can enhance both the quality of information and decision-making processes, ultimately improving the non-financial performance of the organization.

Contribution of Authors

All authors contributed to the writing of the manuscript, data collection, and analysis.

Ethical Approval

All stages of the research were conducted with the informed consent of the participants, and their information has been kept confidential.

Sponsor

This study did not receive any financial support from any organization or institution.

Conflict of Interest

The authors have declared no conflicts of interest.

Acknowledgements

The authors would like to express their gratitude to all professors who supported and guided the research.

تأثیر نقش مدیران زن و کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری و گزارشگری مالی با عملکرد غیر مالی

شرکت های کوچک و متوسط

سیده کبری میرحسینی باغدشتی^۱، حمید بابائی میبدی^۲

۱. دانشجوی دکتری گروه مدیریت، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه میبد، میبد، ایران. saynamirhosseini@gmail.com

۲. دانشیار گروه مدیریت، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه میبد، میبد، ایران. babaei@meybod.ac.ir

چکیده

این پژوهش با هدف بررسی ارتباط میان نقش مدیران زن، کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری، کیفیت گزارشگری مالی و عملکرد غیر مالی شرکت های کوچک و متوسط انجام شده است. تحقیق حاضر از نظر هدف، توسعه ای و از نظر روش، توصیفی-پیمایشی است و در زمره مطالعات همبستگی قرار می گیرد. جامعه آماری شامل کلیه کارکنان شرکت های کوچک و متوسط استان گیلان (۱۳ هزار نفر در ۷۴۲ شرکت) است. با استفاده از جدول مورگان، حجم نمونه ۳۴۶ نفر تعیین شد. داده ها از طریق پرسشنامه استاندارد برگرفته از مونتیرو و همکاران جمع آوری و با روش های معادلات ساختاری تحلیل شدند. نتایج نشان داد بین مدیران زن و کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری رابطه معنادار وجود دارد ($P < 0/05$). بین مدیران زن و کیفیت گزارشگری مالی رابطه معنادار وجود دارد ($P < 0/05$). بین کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری و کیفیت گزارشگری مالی رابطه معنادار وجود دارد ($P < 0/05$). بین کیفیت گزارشگری مالی و سودمندی رابطه معنادار وجود دارد ($P < 0/05$). بین سودمندی و عملکرد غیر مالی رابطه معنادار وجود دارد ($P < 0/05$). بین کیفیت گزارشگری مالی و عملکرد غیر مالی رابطه معنادار وجود دارد ($P < 0/05$). یافته ها بیانگر آن است که حضور مدیران زن می تواند از طریق ارتقای کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری و گزارشگری مالی، به بهبود عملکرد غیر مالی شرکت های کوچک و متوسط منجر شود. حضور زنان در مدیریت می تواند به بهبود کیفیت اطلاعات، ارتقای شفافیت و تقویت سیستم های گزارشگری مالی کمک کند و اثر مثبت بر عملکرد غیر مالی بگذارد. این نتیجه با مبانی تئوری اقتضایی همسو است و نشان می دهد که ویژگی های فردی مدیران، از جمله جنسیت، می تواند اثر سیستم های اطلاعاتی را بر عملکرد سازمانی تعدیل و تقویت کند. این نتایج اهمیت تنوع جنسیتی در مدیریت و استقرار سیستم های اطلاعاتی کارآمد را در موفقیت سازمانی نشان می دهد.

واژگان کلیدی: مدیران زن، کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری، کیفیت گزارشگری مالی، عملکرد غیر مالی.

طبقه بندی موضوعی: M41, P45, O16, D8

DOI: <https://doi.org/10.22034/smajournal.2026.557332.1201>

دسترسی آزاد

نوع مقاله: مقاله پژوهشی

نویسنده مسئول:

سیده کبری میرحسینی باغدشتی

saynamirhosseini@gmail.com

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۸/۱۲

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۱۱/۹

تاریخ انتشار: بهار ۱۴۰۵

استناد: میرحسینی باغدشتی،

سیده کبری و بابایی میبدی، حمید.

(۱۴۰۵). تاثیر مدیران زن و کیفیت

سیستم اطلاعات حسابداری بر

عملکرد غیر مالی شرکت های کوچک و

متوسط. فصلنامه حسابداری مدیریت

راهبردی، ۳(۱)، ۷۴-۹۳.

یادداشت ناشر: MSDS در خصوص

ادعاهای قضایی در مطالب منتشر شده

و وابستگی های سازمانی بی طرف

می ماند.

کپی رایت: © 2026 by the authors

Submitted for possible open

access publication under the

terms and conditions of the

Creative Commons

Attribution (CC BY) license

(<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

مقدمه

در دهه‌های گذشته شاهد افزایش قابل توجهی در نسبت حضور زنان در شرکت‌ها در تمامی کشورهای توسعه یافته بوده‌ایم که بحث در مورد پیامدهای احتمالی آن برای مدیریت شرکت را تحریک می‌کند (Melero, 2011). اگرچه زنان اغلب با موانعی مواجه می‌شوند که مانع پیشرفت حرفه‌ای آنها می‌شود (Mulcahy and Linehan, 2014)، که در ادبیات به عنوان "سقف شیشه‌ای" شناخته می‌شود (Jamali et al., 2007) با این حال حقیقت این است که آنها به لطف جاه طلبی، عزم و تعهد خود به این شغل، به تدریج پست‌های مدیریتی را بر عهده گرفته‌اند.

مطابق با نتایج اکثر مطالعات، تنوع جنسیتی تأثیر قابل توجهی بر تصمیم‌گیری اخلاقی دارد. (Stedham et al., 2007) نشان دادند که تفاوت‌های جنسیتی می‌تواند بر نحوه قضاوت‌های اخلاقی افراد اثرگذار باشد. آنان دریافتند که زنان در تحلیل و ارزیابی موقعیت‌های اخلاقی، قضاوت‌های دقیق‌تر و محتاطانه‌تری نسبت به مردان ارائه می‌دهند. از سوی دیگر، مدیران و حسابداران در موقعیت‌هایی قرار دارند که ذاتاً آمیخته با ارزش‌های اخلاقی و مسئولیت‌های حرفه‌ای است. در غیاب مدیران یا حسابدارانی که دارای نگرش و تعهد اخلاقی باشند، عملکرد حسابداری به شدت محدود شده و در محیط پیچیده و اطلاعات محور کسب و کار، کارایی لازم را نخواهد داشت (Waddock, 2005). افزون بر این، مطالعات متعددی بیان می‌کنند که تنوع جنسیتی در سطوح مدیریتی می‌تواند به‌طور بالقوه موجب بهبود عملکرد و افزایش ارزش بازار شرکت‌ها شود. با این حال، هرچند شواهدی وجود دارد که حضور زنان در مدیریت عملکرد شرکت را ارتقا می‌دهد، اما نتایج پژوهش‌ها در این زمینه همسو و قطعی نیست (Nakagawa and Schreiber, 2014).

از سوی دیگر، تحقیقات قبلی نشان می‌دهند که زنان رفتار اخلاقی برتری از خود نشان می‌دهند، و همچنین نشان داده‌اند که در کسب اطلاعات داوطلبانه بهتر عمل می‌کنند و عدم تقارن اطلاعاتی بین هیئت مدیره و مدیران زن را کاهش می‌دهند (Gull et al., 2021). بر اساس دیدگاه پنی و واهاما (Peni and V'ah'amaa, 2010) و آرون و همکاران (Arun et al., 2015)، زنان به سمت اتخاذ سیاست‌های حسابداری محافظه کارانه‌تر و رویه‌های گزارشگری مالی تمایل دارند. پنی و واهاما (Peni and V'ah'amaa, 2010) با استفاده از نمونه‌ای از S&P 500 به‌طور تجربی ثابت می‌کنند که جنسیت مدیران شرکت ممکن است به کیفیت گزارشگری مالی کمک کند.

به گفته پیوسیک و همکاران (Piosik et al., 2019)، درک و شناخت اطلاعات مالی و غیرمالی ارائه‌شده توسط سیستم حسابداری، که از طریق نحوه ارائه داده‌ها و ویژگی‌های فردی کاربران آن شکل می‌گیرد، امری اساسی است. بر این اساس، ویژگی‌های فردی از جمله جنسیت می‌تواند بر درک و ارزیابی کارایی یک سیستم اطلاعات حسابداری مؤثر باشد. کیفیت گزارشگری مالی و عملکرد سازمان‌ها به میزان قابل توجهی به اثربخشی سیستم‌های اطلاعاتی وابسته است. در واقع، سیستم‌های اطلاعاتی شرطی بنیادین برای موفقیت هر سازمان محسوب می‌شوند. در این زمینه، ژو (Xu, 2015) بیان می‌کند که تمامی سازمان‌ها برای مدیریت و اجرای عملیات خود به سیستم‌های اطلاعاتی متکی هستند. همچنین کوسیس (Kocsis, 2019) تأکید می‌کند که ماهیت و شیوه‌های حسابداری طی سال‌های اخیر به‌ویژه با تحول سیستم‌های اطلاعاتی، دستخوش تغییرات اساسی شده است. از آنجا که حسابداری به‌عنوان یک سیستم اطلاعاتی نقش حیاتی در مدیریت کسب و کار ایفا می‌کند، سیستم‌های اطلاعات حسابداری (AIS) برای پشتیبانی از مدیریت و کنترل فعالیت‌های اقتصادی و مالی سازمان‌ها طراحی شده‌اند (Soudani, 2012). کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری با توجه به تأثیر چشمگیر آن بر عملکرد سازمان‌ها،

از جایگاه بسیار مهمی برخوردار است و می‌تواند نقش تعیین‌کننده‌ای در بهبود کارایی و اثربخشی سازمانی داشته باشد (Monteiro et al., 2021).

مطالعات متعددی در حوزه کیفیت اطلاعات حسابداری (Hagh parast., et al, 2025)، سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری (Pourghanbari., et al, 2025) و فناوری بلاک‌چین (Namifard Tehran, 2025) در حوزه سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری انجام شده است. کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری شامل فرآیندها، رویه‌ها و سیستم‌هایی است که امکان تولید اطلاعات حسابداری از فعالیت شرکت و گزارش این اطلاعات را به صورت خلاصه به ذینفعان داخلی و خارجی واحد تجاری می‌دهد (Turner et al., 2020). عملکرد اصلی کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری مستندسازی رویدادهای اقتصادی و تأیید تأثیر آنها بر وضعیت مالی شرکت است (Kaplan et al., 1998). کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری باید اطلاعات مهمی را برای کاهش عدم اطمینان در تصمیم‌گیری و ارتقای برنامه ریزی و کنترل بهتر فعالیت‌های تجاری ارائه دهد (Sari et al., 2019). اثربخشی کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری به کیفیت اطلاعات ارائه شده توسط سیستم برای برآوردن نیاز کاربر بستگی دارد (Laudon and Laudon, 2015). بنابراین، کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری یک منبع حیاتی برای کسب و کار است، زیرا می‌تواند موفقیت تصمیم‌گیری را تعیین کند (Monteiro et al., 2021, Ibrahim et al., 2020).

ادبیات نشان می‌دهد که کیفیت و سودمندی اطلاعات مالی (کیفیت / سودمندی اطلاعات مالی) نیز برای موفقیت تصمیم‌گیری و در نتیجه عملکرد شرکت تعیین‌کننده است (Zhu et al., 2021, Soudani, 2012, Monteiro et al., 2021). علاوه بر این، منیکوچی (Menicucci, 2019) بیان می‌کند که کیفیت / سودمندی اطلاعات مالی باید ویژگی‌های کیفی را گرد هم آورد تا در تصمیم‌گیری مفید واقع شود. با این حال، مطالعات قبلی استدلال کرده‌اند که کیفیت / سودمندی کیفیت / سودمندی اطلاعات مالی تحت تأثیر سیستم‌های اطلاعاتی است (Majid et al., 2020 Sajady et al., 2017, Fitriati and Susanto, 2017, al., 2008) یعنی بهبود کیفیت / سودمندی کیفیت / سودمندی اطلاعات مالی به کیفیت کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری بستگی دارد.

بنابراین، عملکرد تجاری سازمان‌ها به مجموعه‌ای از عوامل اقتضایی بستگی دارد. نظریه اقتضایی بر این موضوع تأکید دارد که عوامل محیطی و سازمانی می‌توانند بر نحوه عملکرد سازمان‌ها تأثیرگذار باشند. بر اساس دیدگاه موریمی و همکاران (Murimi et al., 2021)، فرض اصلی این نظریه آن است که هرچند سازمان‌های مختلف تحت تأثیر شرایط و عوامل اقتضایی گوناگون عمل می‌کنند، اما هیچ‌الگوی مدیریتی یگانه و جهان‌شمولی وجود ندارد که در تمامی سازمان‌ها و در همه زمان‌ها کاربرد داشته باشد. با وجود اهمیت این موضوع، پژوهش‌هایی که به بررسی عوامل اقتضایی مؤثر بر عملکرد شرکت‌ها از دیدگاه مدیران می‌پردازند، هنوز محدودند. در مطالعات پیشین، مدل‌هایی برای تحلیل تأثیر کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری و کیفیت سیستم کنترل داخلی بر کیفیت اطلاعات مالی و غیرمالی، موفقیت تصمیم‌گیری و در نهایت عملکرد مالی و غیرمالی سازمان‌ها ارائه شده است (Monteiro et al., 2021, Monteiro et al., 2022). در همین راستا، بودیارتو و همکاران (Budiarto et al., 2018) مدلی مفهومی را توسعه دادند تا بررسی کنند آیا پیچیدگی سیستم اطلاعات حسابداری، تعهد مالک و تخصص فناوری اطلاعات بیرونی می‌تواند به‌طور مستقیم یا از طریق نقش میانجی کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری، بر عملکرد غیرمالی شرکت‌های کوچک و متوسط فعال در بخش خرده‌فروشی تأثیر بگذارد. افزون بر این، الدمور و همکاران (Al-Dmour et al., 2018) با تمرکز بر دیدگاه مدیران مالی و حسابداران شرکت‌های

پذیرفته شده در بورس عمان، به بررسی اثر کیفیت گزارشگری مالی بر عملکرد غیرمالی پرداختند و تحلیل کردند که آیا ویژگی‌های جمعیت‌شناختی مدیران مانند نوع شرکت، اندازه آن و میزان تجربه کاری، می‌تواند رابطه میان این متغیرها را تعدیل کند. از سوی دیگر، مونتیرو و همکاران (Monteiro et al., 2021) مدلی را ارائه کرده‌اند که به دنبال ارزیابی عوامل تعیین‌کننده سودمندی اطلاعات مالی، کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری، کیفیت سیستم کنترل داخلی و کیفیت اطلاعات مالی است. نویسندگان دیگری گزارش می‌دهند که زنان تمایل دارند شیوه‌های محافظه‌کارانه‌تری را اتخاذ کنند و فرآیند گزارشگری مالی را با دقت بیشتری نسبت به مردان کنترل کنند (Lara et al., 2017 and Arun et al., 2015). این مطالعه با الهام از مدل‌های مونتیرو و همکاران (Monteiro et al., 2023)، مونتیرو و همکاران (Monteiro et al., 2022) مونتیرو و همکاران (Monteiro et al., 2021)، الدمور و همکاران (Al-Dmour et al., 2018)، بودیارتو و همکاران (Budiarto et al., 2018) و تحقیقات لارا و همکاران (Lara et al., 2017)، آرون و همکاران (Arun et al., 2015) و پنی و واهاما (Peni and V'ah'amaa, 2010) انجام شد.

با وجود اهمیت روزافزون حضور مدیران زن در سطوح مدیریتی و نقش آن‌ها در بهبود فرآیندهای تصمیم‌گیری، بیشتر پژوهش‌های موجود تمرکز خود را بر تأثیر حضور زنان بر عملکرد مالی شرکت‌ها معطوف کرده‌اند و ابعاد غیرمالی عملکرد سازمانی (مانند نوآوری، رضایت کارکنان، مسئولیت‌پذیری اجتماعی، و کیفیت خدمات) را کمتر مورد توجه قرار داده‌اند. از سوی دیگر، کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری و گزارشگری مالی به عنوان عاملی کلیدی در تصمیم‌گیری‌های مدیریتی و شفافیت اطلاعاتی شناخته می‌شود، اما مطالعات اندکی به بررسی نقش تعامل بین کیفیت و ویژگی‌های مدیریتی (به‌ویژه جنسیت مدیران) در بهبود عملکرد سازمانی پرداخته‌اند.

علاوه بر این، بیشتر تحقیقات انجام شده در این حوزه در شرکت‌های بزرگ یا بورسی متمرکز بوده و شرکت‌های کوچک و متوسط که دارای ساختارهای غیررسمی‌تر و منابع محدودتری هستند، تا حد زیادی نادیده گرفته شده‌اند. این در حالی است که شرکت‌های کوچک و متوسط در اقتصاد کشورهای در حال توسعه نقش حیاتی دارند و ممکن است اثرات جنسیت مدیران و کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری در آن‌ها متفاوت و برجسته‌تر باشد. هدف این پژوهش بررسی تأثیر نقش مدیران زن و کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری و گزارشگری مالی بر عملکرد غیرمالی شرکت‌های کوچک و متوسط است. به‌طور ویژه، پژوهش تلاش می‌کند رابطه نقش مدیران زن با کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری و کیفیت گزارشگری مالی، رابطه کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری با کیفیت گزارشگری مالی، و همچنین تأثیر کیفیت گزارشگری مالی بر سودمندی اطلاعات و عملکرد غیرمالی شرکت‌ها را شناسایی کند. بر این اساس، سؤالات اصلی تحقیق عبارت‌اند از: آیا نقش مدیران زن بر کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری و گزارشگری مالی تأثیر دارد؟ آیا کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری با کیفیت گزارشگری مالی ارتباط دارد؟ و آیا کیفیت گزارشگری مالی و سودمندی اطلاعات بر عملکرد غیرمالی شرکت‌های کوچک و متوسط اثرگذار است؟

مبانی نظری و پیشینه پژوهش

کیفیت سیستم‌های اطلاعات حسابداری و گزارشگری مالی به عنوان محور اصلی تصمیم‌گیری مدیریتی و ابزار ارتقای عملکرد غیرمالی در شرکت‌ها شناخته می‌شوند. مطالعات متعددی نشان داده‌اند که این سیستم‌ها، در صورتی که به‌درستی

طراحی و اجرا شوند، می‌توانند نه تنها فرآیندهای تراکنش مالی را بهبود دهند بلکه توانایی تصمیم‌گیری مدیران را نیز افزایش دهند و عملکرد سازمانی را به طور کلی ارتقا دهند.

[Monteiro et al. \(2024\)](#) در پژوهشی بر ۳۸۱ شرکت پرتغالی بررسی کردند که کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری و کیفیت و سودمندی اطلاعات مالی چگونه بر عملکرد غیرمالی تأثیر می‌گذارد و آیا حضور زنان در مدیریت می‌تواند این اثر را تقویت کند. نتایج نشان داد که شرکت‌هایی که توسط زنان مدیریت می‌شوند، کیفیت بالاتری از سیستم اطلاعات حسابداری و گزارشگری مالی ارائه می‌دهند. علاوه بر این، کیفیت و سودمندی اطلاعات مالی نقش کلیدی در فرآیند تصمیم‌گیری دارد و تأثیر مستقیم و معناداری بر عملکرد غیرمالی شرکت‌ها دارد. این یافته‌ها اهمیت تنوع جنسیتی در مدیریت و نقش زنان در ارتقای کیفیت سیستم‌های اطلاعاتی را تأیید می‌کند و با تئوری اقتضایی همسو است، زیرا نشان می‌دهد ویژگی‌های فردی مدیران می‌تواند اثر سیستم‌های اطلاعاتی را بر عملکرد سازمان تقویت کنند.

مطالعات قبلی مونتیرو و همکاران ([Monteiro et al., 2021](#) , [Monteiro et al., 2022](#)) نیز به بررسی تعامل میان سیستم کنترل داخلی، کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری و کیفیت اطلاعات مالی و غیرمالی پرداخته‌اند. آن‌ها دریافتند که موفقیت تصمیم‌گیری و عملکرد سازمانی به طور مستقیم تحت تأثیر کیفیت سیستم کنترل داخلی و اطلاعات غیرمالی قرار دارد و به طور غیرمستقیم از طریق کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری و کیفیت گزارشگری مالی تقویت می‌شود. این نتایج با یافته‌های دیوی و همکاران ([Dewi et al., 2019](#)) در اندونزی همخوانی دارد، که نشان داد تصمیم‌گیری مبتنی بر کیفیت و سودمندی اطلاعات مالی می‌تواند موفقیت تصمیم‌گیری و عملکرد سازمانی را تعیین کند.

در ایران، پژوهش‌های متعددی نیز اهمیت کیفیت سیستم‌های اطلاعات حسابداری و گزارشگری مالی و نقش مدیریت زنان را مورد بررسی قرار داده‌اند. سجادی و همکاران ([Sajady et al. \(2008\)](#)) نشان دادند که کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری می‌تواند فرآیندهای تراکنش مالی را تسهیل کند و به بهبود فرآیند تصمیم‌گیری مدیران، کنترل‌های داخلی و کیفیت گزارش‌های مالی کمک کند. قاسمی ([Ghasemi. \(2024\)](#)) نیز به بررسی رابطه میان حضور زنان در هیئت‌مدیره یا کمیته حسابرسی و کیفیت گزارشگری مالی پرداخت و نشان داد که این حضور رابطه مثبت و معناداری با کیفیت گزارشگری مالی دارد و همچنین می‌تواند بر حق‌الزحمه حسابرسی اثرگذار باشد. این یافته‌ها اهمیت نقش مدیریت زنان و بهبود حاکمیت شرکتی را در افزایش کیفیت گزارشگری مالی برجسته می‌کند.

مطالعات دیگر، مانند قزلباش و همکاران ([Qezelbash et al., 2024](#)) و ضرابی و همکاران ([Zarabi et al., 2022](#))، بر کیفیت سیستم‌های اطلاعاتی (شامل سیستم کنترل داخلی و سیستم اطلاعات حسابداری) و اثر آن بر موفقیت تصمیم‌گیری و عملکرد غیرمالی شرکت‌های کوچک و متوسط تمرکز کرده‌اند. نتایج این پژوهش‌ها نشان داد که کیفیت سیستم‌های اطلاعاتی به طور مثبت بر کیفیت اطلاعات غیرمالی و موفقیت تصمیم‌گیری تأثیر دارد و عملکرد غیرمالی به عنوان متغیر میانجی نقش کلیدی در ارتباط میان این متغیرها ایفا می‌کند. این یافته‌ها همسو با مطالعات بین‌المللی، تأکید می‌کنند که سیستم‌های اطلاعاتی باید با توجه به شرایط سازمانی و ویژگی‌های مدیران طراحی و اجرا شوند تا اثر بهینه بر عملکرد داشته باشند.

محسنی و رهنورد ([Mohseni and Rahnavard. \(2018\)](#)) به بررسی نقش سیستم اطلاعات حسابداری و چارچوب سنجش بر ارزیابی عملکرد و نگرش محیطی پرداختند. یافته‌های آن‌ها نشان می‌دهد که سیستم اطلاعات حسابداری به طور مثبت بر ارزیابی عملکرد اثر دارد، هرچند سطح کاربرد این سیستم‌ها در شرکت‌ها متوسط تا پایین بوده است. این مطالعه نشان

می‌دهد که کیفیت سیستم‌های اطلاعاتی به تنهایی کافی نیست و ویژگی‌های فردی مدیران، شرایط سازمانی و مهارت‌های فناوری اطلاعات نقش تعدیل‌کننده بر اثر آن بر عملکرد سازمانی دارند.

نقد و تحلیل مطالعات گذشته نشان می‌دهد که همخوانی زیادی میان پژوهش‌های بین‌المللی و داخلی در تأثیر کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری و گزارشگری مالی بر عملکرد غیرمالی مشاهده می‌شود، اما تفاوت‌های قابل توجهی در نمونه‌ها، روش‌شناسی و حوزه‌های مطالعه وجود دارد (شرکت‌های پرتغالی، اندونزیایی، بورس تهران، SMEs). حضور مدیران زن در مدیریت سازمان‌ها اثر تقویتی بر کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری و گزارشگری مالی دارد، اما شواهد کمی در مورد این اثر در شرکت‌های کوچک و متوسط داخلی وجود دارد. بیشتر مطالعات به صورت جداگانه به بررسی تأثیر مدیریت زنان یا کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری پرداخته‌اند و تعامل میان این دو عامل و اثر ترکیبی آن‌ها بر عملکرد غیرمالی هنوز به طور جامع مورد مطالعه قرار نگرفته است. سیستم‌های کنترل داخلی و ویژگی‌های فردی مدیران (مانند جنسیت، تجربه و مهارت‌های فناوری اطلاعات) نقش تعدیل‌کننده دارند، اما شدت و جهت این اثر در زمینه‌های مختلف اقتصادی و سازمانی متفاوت گزارش شده است.

با توجه به این شواهد، یک شکاف پژوهشی مشخص وجود دارد: بررسی همزمان تعامل نقش مدیران زن و کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری و گزارشگری مالی بر عملکرد غیرمالی شرکت‌های کوچک و متوسط هنوز محدود است. پژوهش حاضر تلاش می‌کند این شکاف را پر کند و با تمرکز بر SMEs، تعامل میان این عوامل و اثرات آن بر عملکرد غیرمالی را مورد تحلیل قرار دهد.

روش پژوهش

تحقیق حاضر از نظر هدف، توسعه‌ای و از نظر روش، توصیفی از نوع پیمایشی است. از نظر روش‌شناسی این تحقیق از نوع تحقیقات همبستگی است. جامعه آماری تحقیق شامل تمام کارکنان شرکت‌های کوچک و متوسط استان گیلان است. با توجه به تحقیقات به عمل آمده ۳۲ شهرک صنعتی (منبع: سایت صنعت ایران) در استان گیلان وجود دارد که از این تعداد ۷۴۲ شرکت کوچک و متوسط (منبع: ایسنا) استان گیلان دارای ۱۳ هزار نفر نیرو بصورت رسمی، پیمانی و قراردادی می‌باشد. حجم نمونه با استفاده از جدول مورگان محاسبه شد که بدین ترتیب افراد نمونه با توجه به جامعه آماری ۳۸۴ نفر تعیین شد. که با توجه به ریزش پرسشنامه نمونه نهایی ۳۴۶ نفر تعیین شد. برای جمع‌آوری داده‌ها پرسشنامه بین نمونه‌ها توزیع شد. روش جمع‌آوری داده‌ها در این تحقیق میدانی بوده و از پرسشنامه با مولفه‌های مدیران زن با ۴ گویه "مدیران زن در تصمیم‌گیری‌های مالی بهتر عمل می‌کنند"، "بعد از تصمیم‌گیری، از اینکه آیا درست گفته‌ام یا اشتباه کمتر دچار اضطراب می‌شوم"، "با وجود مدیر زن در وضعیت مالی فعلی بیشتر احساس امنیت می‌کنم"، "با وجود مدیر زن من نسبت به آینده مالی شرکت مطمئن هستم" و کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری با ۴ گویه، "پردازش داده‌ها باعث بهبود کیفیت گزارشگری مالی شد"، "جمع‌آوری خودکار داده‌ها روند آماده‌سازی اطلاعات را سرعت می‌بخشد"، "جمع‌آوری خودکار داده‌ها روند تولید صورت‌های مالی و غلبه بر ضعف‌های انسانی در پردازش داده‌ها را سرعت می‌بخشد"، "جمع‌آوری خودکار داده‌ها بستری را برای دسترسی به اطلاعات فراهم می‌کند که استفاده از آن را تسهیل می‌کند" سودمندی گزارشگری مالی با ۵ گویه "من به شاخص‌های مالی در فرایند تصمیم‌گیری اهمیت می‌دهم"، "من به

گزارشگری مالی در تصمیم گیری ارزش می دهم"، "من نوع دیگری از گزارشگری مالی را فراتر از صورت های مالی درخواست می کنم"، "من اغلب برای تصمیم گیری از بخش حسابداری گزارش گزارشگری مالی را درخواست می کنم"، "من درک مناسب تری از ابزارهای مالی (مانند اوراق قرضه، سهام، اوراق قرضه، قرارداد آتی، اختیار معامله و غیره) دارم و عملکرد غیرمالی با ۸ گویه "این شرکت عملکرد خود را از نظر مسئولیت اجتماعی بهبود بخشیده است"، "این شرکت نرخ حفظ کارکنان خود را افزایش داده است"، "این شرکت تلاش داوطلبانه ای در ایجاد اقدامات مختلف برای برآورده کردن انتظارات ذینفعان مختلف انجام داده است"، "عملکرد شرکت نسبت به فروشندگان دیگر بهتر شده است"، "عملکرد شرکت نسبت به رقبا بهبود یافته است". "خدمات و محصولات این شرکت نسبت به قبل افزایش یافته است".

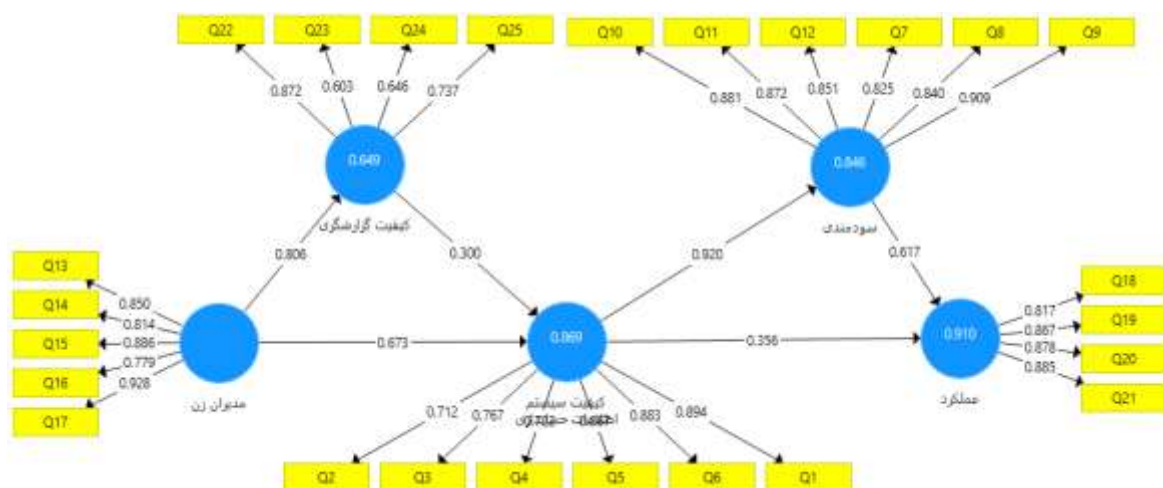
مونتیرو و همکاران (Monteiro et al., 2024) استفاده شد.

سپس از داده های جمع آوری شده به منظور سنجش فرضیات در مورد روابط متغیرها از نرم افزار SPSS نسخه ۲۲ و برای معادلات ساختاری از نرم افزار Smart-PLS نسخه ۳ استفاده شد.

یافته‌ها

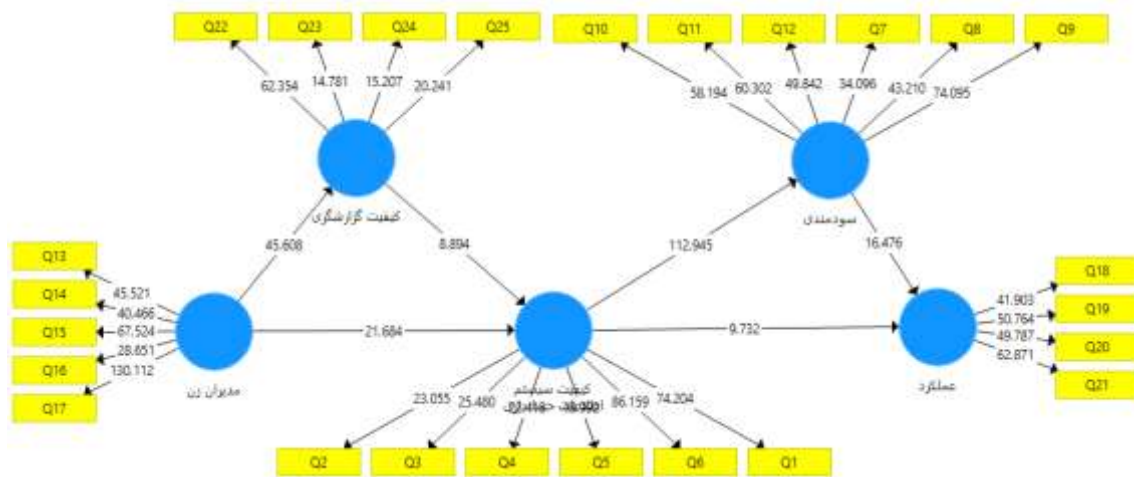
بررسی برازش مدل پژوهش

بررسی برازش مدل در سه بخش مدل اندازه گیری، مدل ساختاری و مدل کلی صورت می گیرد تا بررسی شود که تا چه حد مدل پژوهش با داده های جمع آوری شده از نمونه آماری تناسب دارد. پس از تأیید برازش مدل، محقق مجاز به بررسی و آزمون فرضیه های پژوهش می باشد. نرم افزار Smart PLS پس از اخذ داده های مربوط به متغیرها، مدل نهایی پژوهش که قسمت اعظم تحلیل را دربر می گیرد، به صورت شکل (۱) در حالت تخمین ضرایب استاندارد شده و شکل (۲) مدل در حالت ضرایب معناداری t ارائه می کند که تمامی تحلیل ها و برازش مدل های اندازه گیری، ساختاری و کلی و آزمون فرضیه ها بر اساس این خروجی ها انجام می شود.

شکل ۱. مدل نهایی پژوهش در حالت تخمین ضرایب استاندارد شده

Figure 1. Final research model with standardized path coefficients

شکل ۲. مدل نهایی پژوهش در حالت ضرایب معناداری t

Figure 2. Final research model with t-value significance coefficients

آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی و روایی همگرا

مطابق با الگوریتم تحلیل داده‌ها در روش حداقل مربعات جزئی (Smart PLS)، اکنون نوبت بررسی ضرایب آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی و روایی همگرا است. ضریب پایایی بالاتر از ۰/۷ به عنوان میزان قابل قبول شناخته شده است. نتایج بررسی ضرایب پایایی در جدول ۱ ارائه شده است. مطابق با نتایج قابل مشاهده در جدول ۱، تمامی عامل‌ها ضریب پایایی ترکیبی قابل قبولی دارند. همچنین ضریب پایایی کرونباخ نیز در حد قابل قبول می‌باشد؛ بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که پرسشنامه پژوهش از پایایی مناسبی برخوردار است. در نتیجه مناسب بودن مدل اندازه‌گیری نیز تأیید می‌شود. در پژوهش حاضر به منظور بررسی روایی همگرا از شاخص میانگین واریانس استخراج شده (AVE) استفاده شده است. مقدار بحرانی این مقدار ۰/۵ می‌باشد. بدان معنا که مقدار بالای ۰/۵ روایی همگرا قابل قبول را نشان می‌دهد. همان‌طور که در جدول قابل مشاهده است، مقدار AVE برای تمامی سازه‌های مدل مقدار ملاک حداقل برابر ۰/۵ به دست آمده است.

جدول ۱. ضرایب پایایی پرسشنامه

Table 1. Reliability coefficients of the questionnaire

پایایی ترکیبی CR>۰/۷	AVE	آلفای کرونباخ $\alpha > ۰/۷$	متغیر
۰/۹۴	۰/۷۴	۰/۹۳	سودمندی
۰/۹۲	۰/۷۴	۰/۸۸	عملکرد
۰/۹۳	۰/۷۲	۰/۹۰	مدیران زن
۰/۹۲	۰/۶۵	۰/۸۹	کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری
۰/۸۱	۰/۵۲	۰/۷۰	کیفیت گزارشگری

در کنار شاخص فوق در حال حاضر معتبرترین شاخصی که برای ارزیابی برازش مدل در روش PLS استفاده می‌شود، شاخص $SRMR^1$ است که برای برازش کلی مدل استفاده می‌شود. این شاخص توسط هنسler و همکاران (Henseler)

¹ Standardized root mean square residual

(et al, 2014) ارائه شده و باید زیر ۰/۰۸ باشد. در تحقیق حاضر نیز مقدار آن برابر با ۰/۰۶ به دست آمده که حاکی از برازش قوی مدل تحقیق می باشد.

همانطور که از خروجی نرم افزار از تخمین های استاندارد و نیز اعداد معنی داری مشاهده می شود، جدول نتایج اثرات متغیر های مدل در جدول ۲ محاسبه شده است.

جدول ۲. نتایج تحلیل مسیر در مدل ساختاری

Table 2. Path analysis results in the structural model

فرضیه	T معناداری	ضریب مستقیم	نتیجه	P معنی داری
مدیران زن - کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری	۲۱/۶۸	۰/۶۷	تایید فرضیه	P<0.05
مدیران زن - کیفیت گزارشگری مالی	۴۵/۶۰	۰/۸۰	تایید فرضیه	P<0.05
کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری - کیفیت گزارشگری مالی	۸/۸۹	۰/۳۰	تایید فرضیه	P<0.05
کیفیت گزارشگری مالی - سودمندی	۱۱۲/۹۴	۰/۹۲	تایید فرضیه	P<0.05
سودمندی-عملکرد	۱۶/۴۷	۰/۶۱	تایید فرضیه	P<0.05
کیفیت گزارشگری مالی-عملکرد	۹/۷۳	۰/۳۵	تایید فرضیه	P<0.05

بحث و نتیجه گیری

کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری "یکی از حیاتی ترین سیستم ها در هر سازمان است" (Xu, 2015). این سیستم اطلاعاتی، اطلاعات مفیدی را برای تصمیم گیری در اختیار اشخاص ذینفع قرار می دهد (Haleem and Teng, 2018) و بنابراین اطلاعات حسابداری می تواند موفقیت یک سازمان را تعیین کند (Mock et al., 2008). مطالعات قبلی در چارچوب تئوری اقتضایی استدلال می کنند که موفقیت کسب و کار تحت تأثیر عوامل متعددی قرار می گیرد (به عنوان مثال، Cadez and Guilding, 2008).

بر اساس تئوری اقتضایی، به حداکثر رساندن عملکرد سازمان ها به سازگاری مداوم شرکت ها با محیط خود بستگی دارد. با این حال، همچنین در پرتو تئوری اقتضایی، هزینه بیشتر برای سیستم های اطلاعاتی، لزوماً منجر به عملکرد بهتر نمی شود. زیرا این امر بستگی به همسویی بین نسبت هزینه/فایده و متغیرهای زمینه ای دارد. بنابراین، اینجاست که شواهد حاصل از مطالعه ما نیاز به گنجانیدن بیشتر زنان در مدیریت ارشد را تقویت می کند، زیرا مشارکت آنها کیفیت اطلاعات و تصمیم گیری را که به اطلاعات بستگی دارد، بهبود می بخشد. در این مطالعه، بر اساس نمونه ای از مدیران شرکت های پرتغالی، ما تجزیه و تحلیل کردیم که آیا (۱) حضور زنان در مدیریت به کیفیت کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری و کیفیت کیفیت / سودمندی اطلاعات مالی کمک می کند، (۲) کیفیت کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری بر کیفیت کیفیت / سودمندی اطلاعات مالی تأثیر دارد یا خیر. (۳) سودمندی کیفیت / سودمندی اطلاعات مالی به کیفیت کیفیت / سودمندی اطلاعات مالی بستگی دارد. نتایج تجربی، پشتیبانی آماری را برای تمام فرضیه های تدوین شده برای این مطالعه فراهم می کند. با توجه به فرضیه اول و دوم، نتیجه می گیریم که مدیران زن به طور مثبت به کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری و کیفیت / سودمندی اطلاعات مالی کمک می کنند. این یافته با مونتیرو و همکاران (Monteiro et al., 2021)، میریانی و همکاران (Meiryani et al., 2019) و صالحی و همکاران (Salehi et al., 2010) مطابقت دارد، که استدلال می کنند، کیفیت گزارشگری مالی / سودمندی اطلاعات مالی تنها با پشتیبانی کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری امکان پذیر است. نتایج نشان می دهد که مدیران زن نیز تمایل دارند به

سمت ایجاد یک کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری کارآمد عمل کنند که در نتیجه بر کیفیت گزارشگری مالی / سودمندی اطلاعات مالی تأثیر می‌گذارد (Piosik et al., 2019 and Lara et al., 2017 and Arun et al., 2015 and Peni and V'ah'amaa, 2010). حضور مدیران زن در سطوح مدیریتی موجب افزایش دقت، شفافیت و توجه به ابعاد اخلاقی و اجتماعی در تصمیم‌گیری می‌شود. این یافته با مطالعات مونتیرو و همکاران (Monteiro et al., 2024) و قاسمی (Ghasemi, 2024) همسو است و نشان می‌دهد که مدیران زن می‌توانند کیفیت اطلاعات و فرآیند تصمیم‌گیری را ارتقا دهند و اثر مثبت بر عملکرد غیرمالی داشته باشند. دلایل احتمالی این تأثیر عبارتند از: زنان معمولاً در تحلیل مسائل پیچیده و چندبعدی دقت بالاتری دارند و می‌توانند اطلاعات مالی و غیرمالی را به شکل یکپارچه ارزیابی کنند. نگرش اخلاقی و حساسیت اجتماعی زنان، موجب افزایش شفافیت و اعتبار گزارش‌های مالی و غیرمالی می‌شود. توانایی زنان در برقراری ارتباط و هماهنگی میان واحدهای سازمانی مختلف می‌تواند بهره‌وری و اثرگذاری سیستم‌های اطلاعاتی را افزایش دهد. رابطه بین کیفیت گزارشگری مالی / سودمندی اطلاعات مالی، مثبت و معنادار است که مطابق با استانداردهای حسابداری است، یعنی اگر کیفیت گزارشگری مالی / سودمندی اطلاعات مالی با مجموعه‌ای از ویژگی‌های کیفی لازم مطابقت داشته باشد برای طیف گسترده‌تری از کاربران مفید است. نتایج با استدلال‌های مطالعات قبلی مطابقت دارد (Cepêda and Monteiro, 2020 and Fitriati and Susanto, 2017 and Soudani, 2012).

کیفیت سیستم‌های اطلاعات حسابداری و گزارشگری مالی به عنوان ستون فقرات اطلاعاتی سازمان اثر مستقیمی بر تصمیم‌گیری و عملکرد غیرمالی دارد. یافته‌ها نشان داد که سودمندی اطلاعات مالی نقش تأثیرگذاری دارد و اثر مستقیم کیفیت سیستم اطلاعاتی بر عملکرد غیرمالی را تقویت می‌کند. این یافته با مطالعات دیوی و همکاران (Dewi et al., 2019) و سجادی و همکاران (Sajady et al., 2008) همخوانی دارد. به‌طور مشخص، سیستم‌های اطلاعاتی با کیفیت تصمیم‌گیری مبتنی بر داده را تسهیل می‌کنند و خطاهای مدیریتی را کاهش می‌دهند. امکان کنترل و پایش بهتر عملکرد واحدها را فراهم می‌کنند و شفافیت مالی را افزایش می‌دهند. به مدیران کمک می‌کنند تا از فرصت‌های بهبود عملکرد غیرمالی و بهره‌وری منابع به‌صورت بهینه استفاده کنند. یکی از یافته‌های کلیدی این پژوهش، اثر تقویتی حضور مدیران زن بر کیفیت سیستم اطلاعاتی است. به عبارت دیگر، حتی سیستم‌های اطلاعاتی با کیفیت نیز بدون مدیرانی با نگرش تحلیلی و اخلاق‌مدار نمی‌توانند به حداکثر اثرگذاری برسند. حضور زنان موجب می‌شود که اطلاعات مالی و غیرمالی دقیق‌تر جمع‌آوری، تحلیل و گزارش شود، که این موضوع بهبود تصمیم‌گیری و عملکرد غیرمالی را تسهیل می‌کند.

در اصل، شواهد تجربی ما نشان می‌دهد که کیفیت گزارشگری مالی / سودمندی اطلاعات مالی مستقیماً بر عملکرد غیرمالی تأثیر می‌گذارد و سودمندی کیفیت / سودمندی اطلاعات مالی رابطه بین کیفیت گزارشگری مالی / سودمندی اطلاعات مالی و عملکرد غیرمالی است و از فرضیه پنجم و ششم پشتیبانی می‌کند. نتایج ما با مطالعات قبلی مطابقت دارد که نشان می‌دهد رابطه مستقیمی بین سیستم اطلاعات حسابداری / سودمندی و کیفیت گزارشگری مالی / سودمندی اطلاعات مالی در عملکرد غیرمالی وجود دارد (Monteiro et al., 2018 and Budiarto et al., 2018 and Monteiro et al., 2021 and al., 2022). این تحقیق چندین پیامد نظری مهم دارد که به توسعه ادبیات موجود در حوزه مدیریت، حسابداری و شرکت‌های کوچک و متوسط کمک می‌کند، اولین آن توسعه تئوری اقتضایی در حوزه مدیریت و سیستم‌های اطلاعاتی است. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که ویژگی‌های فردی مدیران، به‌ویژه جنسیت، می‌تواند بر اثر سیستم اطلاعات حسابداری و گزارشگری مالی بر عملکرد غیرمالی تأثیرگذار باشد. این موضوع چارچوب تئوری اقتضایی را تقویت می‌کند و

نشان می‌دهد که ترکیب ویژگی‌های مدیریتی و کیفیت سیستم‌های اطلاعاتی می‌تواند عملکرد سازمانی را بهینه کند. دومین پیامد نظری ارتقای ادبیات مربوط به نقش مدیران زن در شرکت‌های کوچک و متوسط است. بیشتر مطالعات پیشین بر شرکت‌های بزرگ و بورسی تمرکز داشته‌اند و نقش مدیران زن در شرکت‌های کوچک و متوسط کمتر بررسی شده است. این پژوهش با تمرکز بر شرکت‌های کوچک و متوسط، نشان می‌دهد که حضور زنان در مدیریت می‌تواند کیفیت اطلاعات حسابداری و گزارشگری مالی را افزایش داده و بهبود عملکرد غیرمالی را تسهیل کند. سومین پیامد نظری پیوند بین کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری و عملکرد غیرمالی بود. یافته‌های این پژوهش، ادبیات موجود را با ارائه شواهدی مبنی بر اثر مستقیم و غیرمستقیم کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری و گزارشگری مالی بر عملکرد غیرمالی غنی می‌کند و نقش میانجی سودمندی اطلاعات مالی را مشخص می‌سازد. و در نهایت آخرین پیامد نظری تقویت مطالعات مربوط به تصمیم‌گیری مبتنی بر اطلاعات است. این تحقیق نشان می‌دهد که کیفیت اطلاعات مالی و غیرمالی و نحوه استفاده از آن توسط مدیران، به ویژه مدیران زن، می‌تواند موفقیت تصمیم‌گیری و اثربخشی سازمان را افزایش دهد. این موضوع به توسعه تئوری‌های مدیریت اطلاعات و تصمیم‌گیری کمک می‌کند. پیامدهای عملی پژوهش این تحقیق مدیران شرکت‌های کوچک و متوسط می‌تواند با ارتقای کیفیت سیستم‌های اطلاعات حسابداری و گزارشگری مالی، تصمیم‌گیری‌های دقیق‌تر و سریع‌تری داشته باشند. توجه به ترکیب جنسیتی در تیم مدیریتی، به ویژه افزایش حضور زنان در سطوح مدیریتی، می‌تواند کیفیت اطلاعات و تصمیم‌گیری را ارتقا دهد و عملکرد غیرمالی سازمان را بهبود بخشد. استفاده از سیستم‌های اطلاعاتی کارآمد و کنترل‌های داخلی منسجم می‌تواند عملکرد عملیاتی، رضایت کارکنان، نوآوری و توانمندی‌های سازمانی را افزایش دهد. همچنین سیاست‌گذاران می‌توانند با تدوین دستورالعمل‌ها و استانداردهای مناسب برای بهبود کیفیت سیستم‌های اطلاعات حسابداری و گزارشگری مالی در شرکت‌های کوچک و متوسط، از رشد پایدار و شفافیت مالی شرکت‌ها حمایت کنند. تشویق به تنوع جنسیتی در سطوح مدیریتی می‌تواند به بهبود عملکرد سازمان‌ها و افزایش شفافیت و پاسخگویی کمک کند. حسابداران باید به نقش خود در ارتقای کیفیت گزارشگری مالی توجه کنند، زیرا گزارش‌های دقیق و شفاف، تصمیم‌گیری مدیران و موفقیت سازمان را تسهیل می‌کند. حسابداران می‌توانند با تحلیل کیفیت سیستم‌های اطلاعات حسابداری و گزارشگری مالی، نقاط ضعف احتمالی را شناسایی کرده و راهکارهای اصلاحی برای بهبود عملکرد غیرمالی شرکت‌ها ارائه دهند.

همانطور که در مورد همه مطالعات صادق است، مطالعه ما دارای محدودیت‌هایی است. این تحقیق بر شرکت‌های کوچک و متوسط در یک استان مشخص انجام شد. بنابراین تعمیم نتایج به سایر استان‌ها یا کشورهای دیگر ممکن است محدود باشد، زیرا شرایط اقتصادی، فرهنگی و مدیریتی ممکن است متفاوت باشد. پژوهش‌های آینده می‌توانند با نمونه‌های بزرگ‌تر و از مناطق جغرافیایی مختلف یا حتی در سطح بین‌المللی انجام شوند تا قابلیت تعمیم نتایج افزایش یابد. داده‌های پژوهش عمدتاً از طریق پرسشنامه و اطلاعات خوداظهاری جمع‌آوری شده‌اند. این نوع داده‌ها ممکن است تحت تأثیر سوگیری پاسخ‌دهندگان یا برداشت‌های شخصی قرار گیرد و نتایج را محدود کند. ترکیب داده‌های کمی (پرسشنامه) و کیفی (مصاحبه، مطالعه موردی) می‌تواند دقت نتایج را افزایش دهد و دید جامع‌تری از اثرات نقش مدیران زن و کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری بر عملکرد غیرمالی ارائه کند. پژوهش تمرکز اصلی خود را بر کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری، کیفیت گزارشگری مالی، نقش مدیران زن و عملکرد غیرمالی گذاشت. سایر عوامل احتمالی مؤثر بر عملکرد غیرمالی، مانند فرهنگ سازمانی، سبک‌های رهبری، فناوری اطلاعات، بازار رقابتی و شرایط اقتصادی، مورد بررسی قرار نگرفتند.

پژوهش‌های بعدی می‌توانند نقش فرهنگ سازمانی، سبک‌های رهبری، فناوری اطلاعات، و شرایط اقتصادی-بازاری را به‌عنوان متغیرهای تعدیل‌کننده یا میانجی بررسی کنند تا درک دقیق‌تری از روابط پیچیده بین متغیرها فراهم شود.

مشارکت نویسندگان

تمامی نویسندگان در فرآیند نگارش مقاله، جمع‌آوری داده، و تحلیل مشارکت داشته‌اند.

ملاحظات اخلاقی

تمام مراحل پژوهش با رضایت آگاهانه شرکت‌کنندگان صورت گرفته و اطلاعات آنان محرمانه خواهد ماند.

حامی مالی

این پژوهش هیچ‌گونه حمایت مالی از سازمان یا نهاد خاصی دریافت نکرده است.

تعارض منافع

هیچ‌گونه تعارض منافع توسط نویسندگان بیان نشده است.

تشکر و قدردانی

از کلیه اساتیدی که بنده را در انجام پژوهش همراهی نمودند، قدردانی می‌کنم.

References

- Al-Dmour, A.H., Abbod, M. and Al-Balqa, N.S. (2018), 'The impact of the quality of financial reporting on non-financial business performance and the role of organizations demographic' attributes (type, size and experience)', *Academy of Accounting and Financial Studies Journal*, 22 (1), 1-16. <https://bura.brunel.ac.uk/handle/2438/15768>
- Arun, T.G., Almahrog, Y.E. and Aribi, Z.A. (2015), 'Female directors and earnings management: Evidence from UK companies', *International Review of Financial Analysis*, 39, 137-146. <https://doi.org/10.1016/j.irfa.2015.03.002>
- Budiarto, D. S., Rahmawati, Prabowo, M. A., Bandi, Djajanto, L., Widodo, K. P. and Herawan, T. (2018), 'Accounting information system (ais) alignment and non-financial performance in small firm: a contingency perspective', In *Computational Science and Its Applications-ICCSA 2018: 18th International Conference*, Melbourne, VIC, Australia, July 2-5, 2018, Proceedings, Part II 18 (pp. 382-394). Springer International Publishing. https://doi.org/10.1007/978-3-319-95165-2_27
- Cadez, S. and Guilding, C. (2008), 'An exploratory investigation of an integrated contingency model of strategic management accounting', *Accounting, organizations and society*, 33, 836-863. <https://doi.org/10.1016/j.aos.2008.01.003>
- Cepêda, C. L. M. and Monteiro, A. P. (2020), 'A percepção dos contabilistas sobre a utilidade da informação financeira na tomada de decisão-Um estudo em Portugal', *Revista Brasileira de Gestão de Negócios*, 22, 363-380. <https://doi.org/10.7819/rbgn.v22i2.4050>
- Dewi, N.F., Ferdous Azam, S.M. and Yusoff, S.K.M. (2019), Factors influencing the information quality of local government financial statement and financial accountability', *Management Science Letters*, 9, 1373-1384. <https://doi.org/10.5267/j.msl.2019.5.013>
- Fitriati, A. and Susanto, A. (2017), 'The accounting information system quality improvement through internal control and top management support effectiveness', *Journal of Theoretical & Applied Information Technology*, 95 (19), 5003-5011. <https://www.jatit.org/volumes/ninetyfive19.php>
- Ghasemi, G. (2024), 'Female managers, financial reporting quality, and audit fees', *Accounting and Financial Transparency*, 4(2), 61-81. [In Persian] <https://doi.org/10.71965/AFT.2024.1127740>
- Gull, A.A., Abid, A., Latief, R. and Usman, M. (2021), 'Women on board and auditors' assessment of the risk of material misstatement', *Eurasian Business Review*, 11, 679-708. <https://doi.org/10.1007/s40821-020-00173-7>
- Haleem, A. and Teng, K.L. (2018), 'Impact of user competency on accounting information system success: banking sectors in Sri Lanka', *International Journal of Economics and Financial Issues*, 8 (6), 167-175. <https://doi.org/10.32479/ijefi.7212>
- Hagh parast, A. A. , Abbasi, M. , Salehi, A. H. and Vahedian Ghaffari, A. (2025). Investigating the Impact of Artificial Intelligence on the Quality of Managerial Accounting Information (A Case Study of Companies Listed on the Stock Exchange). *Strategic Management Accounting*, 2(2), 79-98. [In Persian] <https://doi.org/10.22034/smajournal.2025.512751.1009>
- Henseler, J., Ringle, C. M. and Sarstedt, M. (2014), 'A new criterion for assessing model fit in structural equation modeling', *Journal of the Academy of Marketing Science*, 43(1), 115-135. <https://doi.org/10.1007/s11747-014-0403-8>
- Ibrahim, F., Ali, D.N.H. and Besar, N.S.A. (2020), 'Accounting information systems (AIS) in SMEs: Towards an integrated framework', *International Journal of Asian Business and Information Management*, 11 (2), 51-67. <https://doi.org/10.4018/IJABIM.2020040104>

- Jamali, D., Safieddine, A. and Daouk, M. (2007), 'Corporate governance and women: an empirical study of top and middle women managers in the Lebanese banking sector', *Corporate Governance: The international journal of business in society*, 7 (5), 574–585. <https://doi.org/10.1108/14720700710827167>
- Kaplan, D., Krishnan, R., Padman, R. and Peters, J. (1998), 'Assessing data quality in information', *Paperboard Packag*, 41 (2), 73–78. <https://doi.org/10.3362/9781780445427.005>. <https://doi.org/10.3362/9781780445427.005>
- Kocsis, D. (2019), 'A conceptual foundation of design and implementation research in accounting information systems', *International Journal of Accounting Information Systems*, 34. DOI: 10.1016/j.accinf.2019.06.003
- Lara, J.M.G., Osma, B.G., Mora, A. and Scapin, M. (2017), 'The monitoring role of female directors over accounting quality', *Finance*, 45, 651–668. DOI: 10.1016/j.jcorpfin.2017.05.016
- Laudon, K. C. and Laudon, J. P. (2015). *Management information systems: Managing the digital firm*. Pearson Educación. ISBN-10 :013405847X/ISBN-13: 9780134058474
- Majid, J., Suwandi, M. and Bulutoding, L. (2020). 'The influence of accounting information systems and internal control on the quality of financial statement with intellectual intelligence as a moderating variable (a study on coffee shops in Makassar city)', *International Journal of Research Science and Management*, 7(3), 1-19. <https://ijrsm.com/index.php/journal-ijrsm/article/view/95>
- Meiryani, F., Susanto, A. and Warganegara, D.L. (2019), 'The effect of accounting information systems performance and unethical behavior on accounting fraud', *International Journal of Recent Technology and Engineering*, 8 (3), 2718–2725. DOI:10.35940/ijrte.C4966.098319
- Melero, E. (2011), 'Are workplaces with many women in management run differently?' *Journal of Business Research*, 64 (4), 385–393. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2010.01.009>
- Menicucci, E. (2019), *Earnings Quality: Definitions, Measures, and Financial Reporting*. Springer Nature, Basingstoke, United Kingdom <https://doi.org/10.2308/acch.2003.17.s-1.97>.
- Mock, T.J., Wright, A., Srivastava, R.P. and Lu, H. (2008), 'The framing and evaluation of multiple hypotheses. Asia-Pac', *Journal of Accounting and Economics*, 15 (2), 123–140. <https://doi.org/10.1080/16081625.2008.9720814>
- Mohseni, A. and Rahnavard, R. (2018), 'How the evaluation mode of accounting information systems and measurement framework affects performance (environmental) judgments', *Accounting and Management Perspectives*, 1(1), 90–100. (in Persian) <https://doi.org/JAMV.2018.1007>
- Monteiro, A.P., Cepêda, C., Pereira, C. and Silva, A. (2023), 'Social performance disclosed by European companies: the role of the board attributes and the country's legal system', *Journal of Risk and Financial Management*, 16 (6), 284. <https://doi.org/10.3390/jrfm16060284>
- Monteiro, A.P., García-Sánchez, I.M. and Aibar-Guzmán, B. (2022), 'Labour practice, decent work and human rights performance and reporting: The impact of women managers', *Journal of Business Ethics*, 180 (2), 523–542. <https://doi.org/10.1007/s10551-021-04913-1>
- Monteiro, A.P., Vale, J., Leite, E., Lis, M. and Kurowska-Pysz, J. (2022), 'The impact of information systems and non-financial information on company success', *International Journal of Accounting Information Systems*, 45, 100557.
- Monteiro, A.P., Vale, J., Silva, A. and Pereira, C. (2021), 'Impact of the internal control and accounting systems on the financial information usefulness: The role of the financial

- information quality', *Academy of Strategic Management Journal*, 20 (3), 1-13. <https://doi.org/10.1016/j.accinf.2022.100557>
- Monteiro, A.P., Vale, J., Leite, E. and Lis, M. (2024). 'Linking quality of accounting information system and financial reporting to non-financial performance: The role women managers', *International Journal of Accounting Information Systems*, 54, 100692. <https://doi.org/10.1016/j.accinf.2024.100692>
- Mulcahy, M. and Linehan, C. (2014), 'Females and precarious board positions: Further evidence of the glass cliff', *British Journal of Management*, 25 (3), 425-438. <https://doi.org/10.1111/1467-8551.12046>
- Murimi, M., Wadongo, B. and Olielo, T. (2021), 'Determinants of revenue management practices and their impacts on the financial performance of hotels in Kenya: a proposed theoretical framework', *Future Business Journal*, 7 (1), 1-7. <https://doi.org/10.1186/s43093-020-00050-9>
- Nakagawa, Y. and Schreiber, G.M. (2014), 'Women as drivers of Japanese firms' success: The effect of women managers and gender diversity on firm performance', *Journal of Diversity Management*, 9 (1), 19-40. <https://doi.org/10.19030/jdm.v9i1.8620>
- Namifard Tehran, F. (2025). Blockchain technology model in the management accounting unit of manufacturing companies. *Strategic Management Accounting*, 1(1), 107-138. [In Persian] <https://doi.org/10.22034/smajournal.2025.513561.1004>
- Peni, E. and V"ah"amaa, S. (2010). 'Female executives and earnings management'. *Manag. Financ*, 36 (7), 629-645. <https://doi.org/10.1108/03074351011050343>
- Piosik, A., Strojek-Filus, M., Sulik-G'orecka, A. and Szewieczek, A. (2019). 'Gender and age as determinants of job satisfaction in the accounting profession: evidence from Poland', *Sustainability*, 11, 3090. <https://doi.org/10.3390/su11113090>
- Pourghanbari, F., Yazdi Far, H. and Faghani, M. (2025). Identifying factors affecting the adoption of information systems from the point of view of accountants of companies listed on the Tehran Stock Exchange. *Strategic Management Accounting*, 1(1), 83-106. (in Persian) <https://doi.org/10.22034/smajournal.2025.513561.1004>
- Qezelbash, F., Mahmoudi, M. and Zahmatkesh, Z. (2024), 'Investigating the impact of information systems quality (internal control and accounting) and non-financial information on firm success', *Journal of New Research Approaches in Management and Accounting*, 7(26), 1241-1262. [In Persian] <https://majournal.ir/index.php/ma/article/view/2172>
- Sajady, H., Dastgir, M. and Hashem Nejad, H. (2008), 'Evaluation of the effectiveness of accounting information systems', *International Journal of Information Science and Management*, 6 (2), 49-59. [In Persian] <http://noo.rs/qc1ig>
- Salehi, M., Rostami, V. and Mogadam, A. (2010), 'Usefulness of accounting information system in emerging economy: Empirical evidence of Iran', *International Journal of Finance & Economics*, 2 (2), 186-195. [In Persian] <https://doi.org/10.5539/ijef.v2n2p186>
- Sari, N. Z. M., Afifah, N. N., Susanto, A. and Sueb, M. (2019), 'Quality Accounting Information Systems with 3 Important Factors in BUMN Bandung Indonesia', In *First International Conference on Administration Science (ICAS 2019)* (pp. 93-96). Atlantis Press. <https://doi.org/10.2991/icas-19.2019.20>
- Soudani, S.N. (2012), 'The usefulness of an accounting information system for effective organizational performance', *International Journal of Finance & Economics*, 4 (5), 136-145. <https://doi.org/10.5539/ijef.v4n5p136>

- Stedham, Y., Yamamura, J.H. and Beekun, R.I. (2007), 'Gender differences in business ethics: Justice and relativist perspectives', *Business Ethics: A European Review*, 16 (2), 163–174. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8608.2007.00486.x>
- Turner, L., Weickgenannt, A.B., Copeland, M.K., (2020), *Accounting Information Systems: Controls and Processes*. John Wiley & Sons, Hoboken, New Jersey. ISBN: 978-1-119-98948-6
- Waddock, S. (2005), 'Hollow men and women at the helm... hollow accounting ethics?' *Issues Account. Educ*, 20 (2), 145–150. <https://doi.org/10.2308/iace.2005.20.2.145>
- Xu, H. (2015), 'What are the most important factors for accounting information quality and their impact on ais data quality outcomes?', *Journal of Data and Information Quality*, 5 (4), 1–22. <https://doi.org/10.1145/2700833>
- Zarabi, F., Rezaei, F. and Khoshbin, R. (2022), 'The impact of information systems and non-financial information on the success of small and medium-sized enterprises', *Proceedings of the First National Conference on Applied Research in Modern Management and Accounting Sciences*, Alborz. [In Persian] <https://civilica.com/doc/1642294>
- Zhu, Y., Mustafa Kamal, E., Gao, G., Ayub Ahmed, A.A., Asadullah, A.B.M. and Donepudi, P.K. (2021), 'Excellence of financial reporting information and investment productivity', *International Journal of Analysis and Applications*, 12 (1), 75–86. <https://doi.org/10.22075/ijnaa.2021.4659>